

Klíč

KATHRYN HUGHESOVÁ

MINULOST

JEDNÉ ŽENY

SKRÝVÁ KLÍČ

K BUDOUCNOSTI

DRUHÉ

COSMOPOLIS

KATHRYN HUGHESOVÁ

Klíč

Klíč

KATHRYN HUGHESOVÁ

MINULOST
JEDNÉ ŽENY
SKRÝVÁ KLÍČ
K BUDOUCNOSTI
DRUHÉ

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude trestně stíháno.

THE KEY

Kathryn Hughes

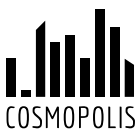
Copyright © 2018 Kathryn Hughes

Translation © Iva Bartíková, 2021

Cover Illustration © Kateřina Brabcová, 2021

© Grada Publishing, a. s., 2021

Z anglického originálu *The Key*, vydaného nakladatelstvím HEADLINE REVIEW, součásti HEADLINE PUBLISHING GROUP, A Hachette UK Company v roce 2018, přeložila Iva Bartíková
Odpovědná redaktorka Markéta Šlaufová
Redakční úpravy Dana Řezníčková
Ilustrace na obálce Kateřina Brabcová
Grafická úprava a sazba Roman Křivánek, Art007

Vydala Grada Publishing, a. s., pod značkou Cosmopolis v Praze roku 2018 jako svou 8120. publikaci

Tisk CPI Moravia Books

Grada Publishing, a. s.,
U Průhonu 22, Praha 7

ISBN 978-80-271-4357-3 (ePub)

ISBN 978-80-271-4356-6 (pdf)

ISBN 978-80-271-1319-4 (print)

Prolog

LISTOPAD 1956

Od chvíle, co jsem se vykradla z domu, napůl kráčím, napůl běžím.

Hruď se mi prudce zvedá a nekontrolovatelně funím. Ulice jsou vylidněné. Za toto malé milosrdenství jsem vděčná. Alespoň nebudu muset nic vysvětlovat zvědavým sousedům. Za zavřenými dveřmi někdo smaží cibuli. Kolem se vznáší její sladká vůně a toto mučivé aroma mi připomíná, že jsem ještě nejedla. Zpoza keřů přede mnou vyběhne rezavý kocour a sedne si na chodník. Světlo plynové lampy mu ozáří srst. Když se přiblížím, postaví se a vykročí ke mně. Má zvednutý ocas, jen jeho konec je trochu zkroucený směrem dovnitř. Zakloní hlavu a zamňouká na pozdrav. Jindy bych se sklonila a pohladila ho, ale ne dnes večer. Dnes večer není nic jako obvykle.

Zahnu za roh, a když zahlédnu bránu parku, na chvíli mě zarazí, jak rychle jsem se sem dostala. Ohlédnu se, zatlačím na zrezivělou železnou bránu a prastaré panty na protest zaskřípou. Jejich zvuk protne tichý noční vzduch a úplně mi pokazí zamýšlený nenápadný vstup, ale v parku znovu nacházím klid, a tak trochu zpomalím. Jenže ne příliš. Je důležité, abych se posunovala vpřed. Teď ještě nemůžu podlehnout pocitu spokojenosti.

Pronikavý zápach stojaté a řasami prorostlé vody mi napoví, že kousek ode mě se nachází jezero. Přidávám do kroku, dokud ho nemám na dohled. Voda omývá štěrkovou pláž a u převržené loďky pospává několik labutí.

KATHRYN HUGHESOVÁ

Když udělám první opatrný krok do vody, její chlad mi stáhne hrdlo. Kameny pod mýma bosýma nohama jsou ostré a slizké řasy se mi omotávají kolem kotníků. Otočím se a podívám se na boty, které jsem jen před chvílí odkopla. Leží na šterku asi třicet centimetrů od sebe, jedna se pootočila. V duchu se omluvím za ten nepořádek. Měla jsem je položit jednu vedle druhé, jak mě to učila moje máma. Bude zklamaná. Za chvíli po mně zůstanou jen ty boty. Je to vlastně jediný důvod, proč jsem si je sundala.

Nohy mě chladem brní, ale udělám několik dalších kroků. Teď mi voda sahá po kolena. Sukně se mi vlní okolo nohou, což představuje jediný pohyb v tmavém klidném jezeře. Byla jsem tu sice už mockrát, ale nikdy ne v takové hodině, nikdy takhle. Obloha je jasná, ale černá. Úplně černá. Je vidět srpek měsíce a kvůli absenci světla se na ní třpytí hvězdy. Odkudsi ze stromoví vyletí sova a zahouká, když se snáší k hladině jezera. Vyleká mě, proto prudce uskočím, ale i přesto se mi podaří udržet se na nohou.

Několikrát se zhluboka nadechnu. V kalné vodě stále vidím svá chodidla. Malá chodidla, bílá jako křída.

Po několika krocích mi voda sahá až po pás. Už nyní mám pocit, že se dusím. Všude kolem je horkost, nejen na obloze, ale i ve vodě, v mém srdci a v mé hlavě. Je tam i smutek. Vždy tam byl smutek. Nosím ho jako kabát. Velký a těžký kabát, v němž se topím, ale nedokážu si ho svléknout. V tuhle chvíli si už jen přeji, aby to všechno rychle skončilo. Ještě pár kroků a budu mít klid. Zadívám se na spící děťátko ve svém náručí, ale nic necítím. Ani jsem to nečekala. Znovu se ozve pronikavý a zoufalý skřekot. Nemusím se ani otočit, abych věděla, že tentokrát to není sova. Je to něco jiného.

ZÁŘÍ 2006

Pozorovala ho, jak stojí před zrcadlem na chodbě a z ramen na béžovém kabátě si oprašuje neviditelné lupy. Jeho kolínská s vůní santalového dřeva se vznášela v průvanu z otevřeného okna. Stále je pěkný.

Věk ho nijak neohnul, a přestože už má šedivé vlasy, jiní mu mohou závidět, jak husté je stále ještě má. V tmavých očích má jiskru, kterou neuhasil ani žal.

„Dobré ráno, tati. Jdeš na hřbitov?“

Smutně se na ni usmál. „Ano, Sarah. Kam jinam bych šel?“

Upravila mu uzel na kravatě a políbila ho na tvář. „Tati, už uběhlo šest měsíců. Nemusíš tam chodit každý den.“

„Vím, že nemusím, Sarah. Chci.“ Sehnul se, aby své vyleštěné boty naposled přešel měkkým kartáčkem, jenž si nechával na stolku na chodbě, pak se napřímil a podíval se jí přímo do očí. „Bylo by hezké, kdybys jednou za čas šla se mnou.“

Jeho tón byl něžný, téměř prosebný.

Potlačila netrpělivý povzdech. Lezlo jí na nervy, že dokola mluví o tom samém.

„Nemusím chodit na mamčin hrob, abych si na ni vzpomněla.“ Poklepala si na hrudník. „Každou vteřinu každého dne ji nosím tady.“

Vzdychl, chytil ji za ruku a políbil ji na ni. „Jak chceš, ale brzy musíme zasadit nějaké cibulky. Chci, aby tam během jarních mě-

síců měla hodně barev. Přemýšlím o tom, že koupím sněženky. Ty rostou brzy, ne? A pak krokusy a narcisy. Přes ně se ty zatracení zajíci neprokoušou.“ Potichu se zasmál. „No? Co si o tom myslíš?“

Sarah sundala z věšáku tašku a přehodila si ji přes rameno. „Dobře, cestou zpět nějaké koupím v zahradnickém centru.“

Nadzvedl obočí. „Cestou zpět odkud?“

„Tati,“ protáhla každou slabiku, „víš moc dobře, kam jdu.“

„Prosím, jen mi neříkej, že pořád špicluješ na tom místě.“

„Nešpicluju. Říká se tomu průzkum.“

Když uviděla jeho zkrroušený výraz, svého ostrého tónu zalitovala, a dodala proto o něco smířlivěji: „Tati, ty jsi primární zdroj. Umíš si představit, jak je to pro historika cenné? Chceš, aby měla moje kniha úspěch, ne?“

„Teď jsi historička? Myslel jsem si, že pracuješ v místní knihovně.“

„Ano, tati, to je moje práce. Všichni musíme platit účty, ale ta kniha je moje vášeň a tvoje pomoc může z dobré knihy udělat absolutně fantastickou.“

„Už jsem ti přece říkal,“ odpověděl unaveně, „že se o tom nechci bavit.“ Prstem píchl do vzduchu mezi nimi. „Nechoď za mnou s pláčem, až tě zatknou za neoprávněné vniknutí na cizí pozemek.“

„Není to neoprávněné vniknutí, jen průzkum okolí.“ Všímla si, že zaťal zuby a že se mu zrychlil dech. Něžně ho zatahala za rukáv na kabátu. „Prosím, jen mi řekni, jaké to tam bylo,“ zašeptala, „slibuji, že pokud to pro tebe bude nepříjemné, přestaneme. Řekni mi jen tolik, kolik chceš.“

Otevřel vchodové dveře a při pohledu na déšť bubnující na příjezdové cestě podrážděně povzdechl. Ze stojanu vzal deštník a namířil jím na ni, jako by to nebyl deštník, ale meč. Překvapeně couvla.

„Už jsem ti řekl tolik, kolik jsem chtěl.“

„Což není skoro nic.“

KLÍČ

Otevřel deštník a zvedl ho nad hlavu. „Sarah, některé věci je lepší nechat spát v minulosti. To je mé poslední slovo.“

Sledovala, jak se vydal po chodníku, a doufala, že se otočí a omluvně jí pokývne. Od té doby, co nežije máma, která dokázala mírnit jeho nálady, bývá nesnesitelně mrzutý. Máma na něj mívala dobrý vliv. Nikdy mu nedovolila trucovat dlouho a z mrzuté nálady ho uměla dostat jedinou, dobře načasovanou vtipnou poznámkou, obvykle namířenou na něj. Její nakažlivý smích mu nedovolil, aby zůstal dlouho rozladěný. Byla si naprosto jistá, že mámu miloval. Viděla, jak ho zničilo, když zemřela. Viděla tu propast jeho žalu, jež byla tak hluboká, že se obávala, jestli bude schopen posbírat dost sil, aby se z ní vyhrabal. Jeho každodenní návštěvy jejího hrobu se staly spíše posedlostí než rutinou. Navzdory tomu měla pocit, že něco chybí. Nebylo to tak velké, aby to umenšovalo jejich manželství nebo lásku, ale zdálo se jí, že něco není v pořádku. Připadalo jí to, jako když člověk dokončí puzzle s tisíci dílky, a až poté zjistí, že má dílků jen devět set devadesát devět. Ten jeden chybějící dílek pokazí celkový dojem. Stále je jasné, co na obrázku je, jenže oči bude vždy přitahovat spíš to prázdné místo, kde měla být chybějící část. Nevěděla proč, měla však nepříjemný pocit, že ten chybějící dílek měl něco společného s Ambergateským ústavem pro duševně choré.

Do Ambergate, jak tento bývalý ústav nazývala, chodila několik měsíců, ale pokaždé, když odbočila a před očima se jí vynořila nádherná budova, jí vznešenost budovy vyrazila dech. Viděla mnohokrát velkolepé rezidence, které však nebyly tak dobře postavené ani vybavené. Ambergate byl postaven z nejkvalitnějšího pískovce, fasáda byla nesmírně efektní, osmiúhelníková kupole na hodinové věži se majestátně zvedala nad klenutým vchodem. Při stavbě ústavu se nešetřilo, a ačkoli bylo mnoho vzácnějších arte-

faktů dávno ukradeno, dochovaly se některé části krásných kachliček na stěnách i vitráže zdobící taneční sál. Samozřejmě, nyní se ze stavby stala opuštěná ruina, většina oken byla vytlučena a kusy zdí odpadly po invazivním nájezdu břečťanu.

Sarah vytáhla z tašky knihu a zadívala se na černobílou fotografii pořízenou koncem devatenáctého století. *Ambergatský krajský ústav pro duševně choré.*

Ambergatský krajský ústav pro duševně choré byl postaven v letech 1870 až 1872 podle návrhu slavného architekta sira Leonarda Grovese s původní kapacitou 1 000 pacientů z oblasti Manchesteru, Liverpoolu a Chesteru.

V padesátých letech 20. století v něm bylo umístěno více než 1 500 pacientů, což mělo za následek vážné přeplnění kapacity. V roce 1925 byl přejmenován na Ambergatskou nemocnici pro duševně choré. Přejmenování proběhlo v souladu s národní snahou o zmenšení stigmatu spojeného se slovy „ústav pro choromyslné“. Další změnu názvu přinesl zákon o duševním zdraví z roku 1959, podle nějž se měla slova „duševně nemocný“ odstranit z názvů všech nemocnic. Ambergatská nemocnice zavřela své brány v roce 1997 a od té doby jsou některé části opuštěné budovy terčem žhářů a vandalů.

Na stránku dopadlo několik kapek deště, proto ji uklidila zpět do tašky, a poté pokračovala po dlouhé příjezdové cestě. Došla ke kovové bezpečnostní bráně a prohlédla si ceduli, která návštěvníky upozorňovala, aby nechodili dále. Psalo se na ní, že prostor je střežen čtyřicet hodin denně, a sdělení dokresloval obrázek agresivně vypadajícího německého ovčáka, kterému z dlouhých tesáků kapaly sliny. Žádní psi tam však nebyli. Byl to jen obrázek, který

měl sloužit k zastrašování. Pozemek navíc sporadicky hlídal stařec, o kterém se špitalo, že kdysi patřil mezi pacienty. Potloukal se kolem budovy, občas nadával nebo sevřenou pěstí mával na každého, kdo se odvážil ignorovat ceduli.

Sarah nadzvedla závoru z betonového sloupku a protlačila se úzkou mezerou. Chvilku počkala, rozhlédla se po okolí a zadržela dech, aby snad lépe zaslechla jakýkoliv neznámý zvuk. Vánek ševlel v listech na stromech a holub potichu zavrkal na hrdličku, ale jinak nezaslechla nic. Bezpečnostní opatření na tomto místě jsou vážně jen pro smích.

Kráčela po trávníku prorostlém plevelem, vysoká stébla mokré trávy jí sahala až po stehna, dokud nedošla ke kamenným schodům vedoucím k hlavnímu vchodu. Chytila se kdysi nádherně zdobeného zábradlí, které mezitím zrezavělo a nabízelo jen smutný pohled, a vyšla k částečně zabeđeným vchodovým dveřím, na něž nějaký vtípálek namaloval zářivě rudý pentagram. Zatlačila na částečně ztrouchnivělé dveře, které se jí bez odporu poddaly, překročila práh a vešla na chodbu.

Uvnitř převládala atmosféra rozkladu. Stěny pokrývala plíseň, na podlaze byly holubí výkaly. Vzduch byl nasáklý močí, takže si okamžitě zakryla nos. Rozbité lahve, cigaretové nedopalky a zbytky hadrů poskytovaly jasné důkazy toho, co se zde odehrálo. Teď se sice na tomto místě setkávají znudění teenageři, ale ona si může jen představovat, jaké hrůzy se mezi těmito stěnami odehrávaly. Její otec má však informace z první ruky.

Rozčilovalo ji, že se o ně odmítá podělit.

Nehtem seškrábala odlupující se barvu na zábradlí a prohlédla si schodiště. Dřevěná podlaha byla ztrouchnivělá. Kdyby po něm chtěla vyjít výš, bylo by to šílenství. Před sebou měla dvoukřídlé lítací dveře. Panty zaskřípaly, když do nich zatlačila, a najednou se

před ní rozprostřela zdánlivě nekonečná chodba. Omítka opadávala ze zdí a podlaha byla plná třísek. Přidřepla si, z tašky vyndala plán budovy a rozložila ho na zemi. Bylo v ní více než šest kilometrů chodeb, proto přistoupila k metodickému průzkumu. Místa, která již prohlédla, označila na plánek zvýrazňovačem.

Když se zorientovala, zandala plán zpátky do tašky a vyndala svůj zápisník. Dírami v trámech dovnitř zatékala dešťová voda, která ještě násobila zápach plísně a dokreslovala celkový prohnitý vzhled opuštěné budovy. Kromě pravidelného kapání vody bylo ticho. Otrásla se a kradmo se rozhlédla kolem dokola. Na strašidelné stěny se znepokojivými graffiti, na děsivé chodby a dávno pohřbená tajemství, které podle jejího otce nemají spatřit světlo světa, si asi nikdy nezvykne.

Když zaslechla šustění z jedné z bočních místností, strnula. Krysy. Už se s nimi setkala, a bez ohledu na to, kolikrát si opakovala, že ony se jí bojí víc než ona jich, nepomáhalo to. Pořád ty cupitající příšerky s holými ocasy a malýma černýma očičkama nenáviděla. Zadupala, a přestože se cítila trochu hloupě, dokonce na ně zakřičela, aby je rozehnala. Znovu zavládlo ticho.

Pousmála se. *Že jsem jim to dala!* Ale když se chystala otevřít dveře do místnosti, které visely na pantech nakřivo, a podívala se do temnoty prostoru bez oken, zaslechla to znovu. Šustění, které bylo příliš hlasité na to, aby ho způsobil potkan. Ztěžka polkla.

„Haló. Je... je tu někdo?“

Ze tmy se vynořila postava v kapuci a vykročila k ní s nataženýma rukama jako zombie. S úlevou vydechla.

„Nathane, ty idiote! Chceš mi způsobit infarkt?“

Postava si stáhla kapuci a ušklíbla se. „Promiň, neodolal jsem.“

„Co tu děláš tak pozdě?“

„Dneska je příliš mokro, abych byl na ulici. Rozhodl jsem se schovat se sem.“

KLÍČ

„Myslela jsem si, že žebráci si nemůžou příliš vybírat.“

Pokrčil rameny. „Máš cigára?“

Prohrabala svou tašku. „Ne, nemám žádný pitomý cigára.“ Hodila po něm balíček. „Vem si tohle a buď rád.“

Sundal alobal a do úst si nacpal sendvič se sýrem a šunkou.

„Díky,“ zamumlal. „Jsem rád, opravdu.“ Oddělil plátky chleba a podíval se dovnitř. „Mohla jsi tam dát i kyselý okurky.“

Posadili se vedle sebe na dřevěnou podlahu a Nathan jedl sendvič. Poprvé se setkali, když tu na něj Sarah narazila v jedné místnosti. Dokud do něj nešťouchla nohou, myslela si, že jde o kupu hadrů. Po několika obrovských a zuřivých hádkách s rodiči prý prohlásil, že se domů už nikdy nevrátí, a od té doby žil na ulici. Protože se, dalo by se říct, trochu skamarádili, ačkoli je dělilo dvacet let, probouzel v ní jakýsi mateřský cit, a to i přes to – nebo možná právě proto –, že nemá vlastní děti. Myšlenky jí okamžitě zamířily k Danovi a ihned ucítila závan hořkosti. Zavrtěla hlavou, aby ze sebe setřásla vzpomínky. Nemá smysl se tím zabývat. Co se stalo, stalo se.

Pozorovala, jak Nathan spolkl poslední kousek sendviče. Na jemných světlých vousech pod nosem se mu zachytily drobky.

„Nathane?“

„Hm?“ Nepřestával hlasitě žvýkat.

„Proč nechceš, abych ti pomohla?“

Ukázal si na tváře, které byly nacpané jako tvář křečka. „Pomáháš mi,“ zamumlal.

„Ne, Nathane, to je jen drobnost. Myslím skutečnou pomoc. Aby ses znovu postavil na nohy.“

„Je mi dobře.“

„Blíží se zima. Co budeš dělat potom?“

„Nevím. Asi zůstanu tady.“ Zvedl obličej ke stropu a na hlavě mu přistála velká dešťová kapka. „Možná odjedu do Londýna.“

„Je ti jen osmnáct. Celý život máš před sebou.“

Odfykl. „Právě toho se bojím.“

Pohlédla na něj. Je tvrdohlavý jako mezek, to je jasné. Vzhledem k tomu, že už několik měsíců žije na ulici, mohl vypadat mnohem hůř. Jeho tělesný odér připomínal přezrálý plísňový sýr, ale modré oči mu zářily a pokožku měl překvapivě hladkou na něko- ho, kdo nemá možnost pravidelně se holit. Blondřatou ofinu měl už příliš dlouhou a při rozhovoru občas trhal hlavou, aby se mu vlasy nedostávaly do očí.

Znovu strčila ruku do tašky a vytáhla láhev vody.

Podíval se na etiketu. „Asi nemůžu doufat, žes do ní nalila vod- ku, že ne?“

„Tak to byla slova skutečného rebela.“ Zavrtěla hlavou. „Co myslíš?“

Sundal víčko a mohutně se napil. „Co budeme objevovat dnes?“ zeptal se, aby změnil téma.

Věděla, kdy nemá smysl na něj dál tlačit, což jí ale nebránilo v tom zkusit to znovu a znovu.

Položila plán budovy mezi ně a ukázala na dlouhou chodbu s mnoha místnostmi na každé straně. „Dnes nás čeká toto.“

S námahou se postavil a napřímil se do plné výšky svých sto osmdesáti centimetrů. Džíny mu na kostnatých bocích přímo vise- ly. Natáhl k ní ruku. Chytila podávanou pravici a Nathan ji vytáhl na nohy. Oprášila ze sebe prach a špínu. „Děkuji.“

Bok po boku kráčeli dlouhou chodbou, procházeli kolem nemocnič- ních pokojů plných kovových postelí s matracemi, ze kterých se na dlážděnou podlahu sypala koňská srst. V jedné místnosti stálo staré sklopené zubařské křeslo a vedle něj ták se zrezivělými nástroji. Vyšli na chodbu s malými místnostmi. Každá z nich byla zatarasena velký-

mi ocelovými dveřmi. Sarah jedno oko zavřela a druhým přimhouřeným se podívala přes průzor. „Vypadá to jako polstrovaná cela.“

„A sakra! Zajímalo by mě, na co ji používali. Chtěl bych vědět, jestli i tvýho tátu strčili do nějaké takové. Byl cvok, nemám pravdu?“

Napomenula ho: „Nathane! Můj otec nebyl duševně nemocný. Jak jsi na to přišel? Lidi se zavírali do ústavů pod různými záminkami. Ne každý byl šílený a jen tak mimochodem, můj otec...“

Popadl ji za ruku. „Tahle je otevřená. Zavřeš mě do ní?“

„Proboha, proč?“

„Chci vědět, jaké to je. No tak, bude to legrace!“

„Legrace? Nathane, měl bys víc chodit mezi lidi.“

Otevřel těžké dveře a vstoupil do maličké místnosti. Podlaha byla měkká jako houba, stěny byly potaženy plátnem a polstrované koňskou srstí.

„Seš si jistý, že to chceš zkusit?“ zeptala se a zavřela za ním dveře.

Cosí zamumlal, ale nebylo mu rozumět. Sarah nakoukla přes průzor, ale nebylo vidět nic, jen tma. Napočítala do deseti a otevřela.

Vyšel s úšklebkem. „Bylo to skvělé.“

Zamračila se. Nathanovi asi opravdu chybí společenský kontakt, když deset vteřin v temné polstrované cele považuje za něco skvělého. Chudáček.

„Pojďme.“ Vytáhla ho ven, ale při pohledu na jeho nadšený výraz se neubránila úsměvu. „Máme práci.“

Došli na chladný a vlhký konec chodby. Byla tam jen dvě okénka umístěná vysoko na stěně před nimi, přes která nepronikalo dost světla.

„Co teď?“ zeptal se Nathan.

„Jsem si jistá, že někde tady by měly být dveře.“ Sarah znovu prozkoumala plánek. „Ano, rozhodně by na této stěně měly být dveře.“

Stála s rukama v bok a rozhlížela se po chodbě. Její pohled se zastavil na velké skříni. Polovina dveří chyběla a druhá visela na posledním pantu. Popošla směrem k ní.

„Počkat, počkat! Nathane, podívej se na tohle.“

Celá zadní stěna skříně chyběla. Dívali se na dveře za ní, na modrou barvu, která se z nich odlupovala v dlouhých pásech.

„Tady jsou!“ vykřikla Sarah. „Věděla jsem, že tu někde musí být dveře.“

Nathan strčil hlavu do skříně a otočil klikkou. „Do prčic, teď už nám chybí jen lev a čarodějnice!“

Odsunul skříň a Sarah nejdřív vrazila do dveří ramenem, a když se odmítly otevřít, koplá do nich.

Nathan ji zastavil. „Zraníš se. Nech to na mně.“ Trpělivě otáčel klikkou, poslouchal, zda necvakne, potom s ní několikrát zalomcoval a dveře se otevřely. „Bylo potřeba jen trochu tomu pomoci. Nesmíš se hned chovat jako slon v porcelánu.“

Jakmile si jejich oči přivykly tmě, zadívali se oba na úzké dřevěné schodiště za dveřmi.

Nathan se zadíval na Sarah, nahodil úsměv a mávl rukou: „Až po tobě.“

„Nejsi jen gentleman, ale i zbabělec.“

„Jo, vypadá to trochu děsivě.“

„Říká člověk, který každou noc spí v porozpadlém blázinci.“

Opatrně vyzkoušela, zda je první schod dost pevný, a když se ujistila, že ji unese, vyšla nahoru.

„Co vidíš?“ zavolal na ni zespoda Nathan.

„Jsou tu další dveře. Menší, hodně nízké. Musím se sehnout, abych jimi prošla.“

„Počkej na mě, nechod tam sama.“

Na konci schodiště se oba přikrčili a Sarah zmáčkla kliku.

KLÍČ

Klíč byl stále ještě v zámku, takže bez námahy otevřela dveře vedoucí do malé podkrovní místnosti bez oken. Sáhla do tašky, vyndala malou baterku a světlem obkreslila místnost. Vynořila se objemná vrstva prachu a pavučin. Ze stropu visela žárovka obalená špínou.

Nathan ukázal na druhý konec místnosti. „Něco tam je.“

Sarah přešla směrem ke kufrům naskládaným na sebe v rohu pod šikminou střechy. „Nathane,“ vydechla, „pojď, prosím, sem. Něco jsem našla.“

Pomalou se k ní připojil. Jako by se ve svém vysokém a hubeném těle pohyboval nějak nemotorně. „Proč šeptáme?“ zeptal se potichu.

„Podívej se na ty kufry.“ Sundala z hromady jeden z nich a sfoukla z něj oblak prachu. Na madlu byla roztrpenou šňůrkou přivázaná hnědá jmenovka.

Zadíval se jí přes rameno: „Je na ní jméno?“

Přimhouřenýma očima pomrkávala na jmenovku. „Ne, je tam jen číslo. Čtyři sta tři lomeno sedm. Podrž mi to.“ Podala mu baterku a prsty se pokusila rozepnout kovové spony na kufru. Ty ale zrezivěly a nedaly se otevřít. „Sakra, myslím, že je zamčený.“

Nathan znovu zakročil. „Nech mě, já to zkusím.“

O několik vteřin později spony cvakly a Nathan posunul kufr směrem k Sarah. „Otevírání nechám na tobě.“

„Děkuju.“ Utrěla si zpoceně ruce do spodní části své mikiny, klekla si a opatrně nazdvihla víko kufru. „Panebože, toho se nikdo nedotkl celé roky.“

Víko bylo už skoro úplně otevřené, když obsah kufru náhle vybuchl jako airbag na palubní desce auta. Polekaně ustoupila, ale Nathan vyskočil tak prudce, že se hlavou uhodil o trám.

„Co to sakra je?“ vykřikla.

Nathan ji objal okolo pasu a baterkou posvítíl na kufr.

„Podívám se na to.“ Posunul se blíž ke kufru a špičkou boty stouchl do kupičky bílé látky.

Sarah ho odstrčila, aby se jí mohla dotknout.

„Vypadá to jako hedvábí,“ zdvihla hromádku ze země a zatřásla s ní, aby narovнала zmuchlané záhyby. „To jsou svatební šaty.“ Prsty přejížděla po řadě perliček přišitých okolo výstřihu. „Jsou překrásné, ale zajímalo by mě, proč jsou tady. Podle zažloutlých skvrn v podpaží se domnívám, že už je měl někdo na sobě.“

„Musela to být velká žena,“ podotkl Nathan. „Pod těma šatama by se vypala celá čtyřčlenná rodina.“ Vyndal z kufru černobílou fotografii. „Podívej se na tohle.“

Oba zkoumali fotografii mladíka v uniformě. Byl otočený bokem, ale přes rameno se usmíval do objektivu. Na rtech měl přilepenou cigaretu a vyzařoval z něj drsný šarm filmové hvězdy ze čtyřicátých let. Nebo by to tak mohlo být, kdyby mu někdo na fotce nepropíchl oči. Sarah fotografii zvedla a posvítla na ni zezadu baterkou. Světlo proniklo skrz díry, kde dříve bývaly jeho oči.

„No, ten musel někoho pořádně naštvat. Je to nesmírně fascinující. Podíváme se i do dalších kufrů.“

Podkroví bylo dlouhé, ale nízké a pod krovy byly nacpány kufry různých barev a velikostí, v různém stavu rozkladu a poničené červotoči, ale na každém z nich byla přivázána jmenovka. Sarah vzala další kufr a otevřela ho. Prohrabala se v zatuchlém oblečení a nakrčila nos, když k ní zavál zápach plísně.

Nathan vytáhl moly prožraný svetr. „Aha, vypadá to, že jsem si našel nový šatník.“

Sarah se na něho přísně zadívala: „Nedotýkej se těch věcí, rozumíš?“

V obranném gestu zvedl ruce a odpověděl: „Jasně, jen jsem si dělal srandu.“